

Stanowisko dyrektorów w sprawie rankingu poznańskich liceów

Dnia 21 kwietnia 2009 r. w wydaniu poznańskim Gazety Wyborczej zamieszczone zostały materiały odnoszące się do rankingu poznańskich liceów (m.in. Najlepsi są najlepsi, Jak uczą poznańskie ogólniaki, Gdzie się uczyć, żeby studiować red. Natalii Mazur). Przytoczone informacje i zestawienia tabelaryczne, zwłaszcza ze strony 2 oraz 3, ukazują stan niezgodny z rzeczywistością i w poważnym stopniu wypaczają obraz wielu szkół.

Nagłówki tabel (str. 2) – *Kto najlepiej zdał maturę* oraz (str. 3) *Efektywność nauczania w publicznych liceach naszego miasta* wprowadzają czytelników GW w błąd. W pierwszym przypadku ukazane zostały wyniki z siedmiu przedmiotów. Tymczasem nagłówek odnosi się do wyników maturalnych w całości, a przecież tytuł powinien odpowiadać treści tabeli. Ze względu na to zestawienie szkół w kolejności wg tak wyliczonego średniego wyniku matury nie oddaje rzeczywistości.

Jeszcze więcej zastrzeżeń budzi kolejna tabela - ze względu na sformułowane w ogólny sposób kryteria (trudno uznać za wystarczające sformułowanie: „podstawą podziału na pięć grup były bowiem zasady statystyki”). Większym jednak nadużyciem jest posłużenie się tzw. „efektywnością nauczania”, która nie ma żadnych rzetelnych podstaw metodologicznych.

1° Nie ma logicznego uzasadnienia do przyjęcia jako „wyniku szkoły na wejściu” punktów z naboru do LO (suma punktów za konkursy, świadectwo, w tym zachowanie, oraz za wyniki egzaminu gimnazjalnego), a z kolei „maturalnego wyniku szkoły” punktów za egzaminy maturalne tylko z siedmiu przedmiotów i w ten sposób wyliczenie wskaźnika „efektywności nauczania”. Z dużym zastrzeżeniem można by ewentualnie przyjąć średnie wyników egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej dla maturalnych przedmiotów humanistycznych; podobnie - w części matematyczno-przyrodniczej dla maturalnych przedmiotów ścisłych i przyrodniczych. Brak uwzględnienia wielu przedmiotów maturalnych w rankingu skutkuje wypaczeniem jego wyników (w niektórych szkołach egzaminy z tych przedmiotów stanowiły ponad 20% wszystkich egzaminów!).

2° Każda szkoła posiada swą specyfikę. Zgadzając się z red. Mazur, że „wyniki matur to tylko jedna z możliwości oceny poszczególnych liceów”, tym bardziej nie można zgodzić się z dowolnym wyborem grupy przedmiotów, na podstawie której stwarza się wrażenie dokonywania „pomiaru dydaktycznego” wyrażonego tak bezwzględnie w punktach procentowych.

Zawężenie języka obcego do j. angielskiego promuje szkoły, w których dominuje ten język. Tymczasem wszyscy Abiturienti zdają język obcy nowożytny. Szkoły przygotowują uczniów do zdawania egzaminów na poziomie podstawowym, rozszerzonym oraz tzw. dwujęzycznym (w Poznaniu to: język angielski, język francuski, oraz język niemiecki; język hiszpański nie był jeszcze zdawany). Zwłaszcza ten ostatni poziom oraz matura międzynarodowa świadczą o specyfice szkoły i wykazują wysoką „efektywność nauczania”, która – paradoksalnie - nie została uwzględniona w niniejszym rankingu.

Najczęściej zdawane przedmioty wybrane przez Gazetę wcale nie muszą być najczęściej wybierane w poszczególnych szkołach (z wyjątkiem obowiązkowego dla wszystkich języka polskiego). Tak więc arbitralne ustalenie listy przedmiotów egzaminacyjnych znów promuje jedne szkoły kosztem innych, co znalazło swój wyraz w artykule „Gdzie się uczyć, żeby studiować” w części przedmiotów nieuwzględnionych w rankingu. Przykładowo VII LO uzyskało najlepsze w Poznaniu wyniki matur z fizyki i języka niemieckiego, nie zostało to jednak uwzględnione w średnich wynikach matury wyliczonych przez GW oraz w „efektywności nauczania”. W VIII LO 111 Abiturientów zdawało fizykę, a chemię 69, w VI LO zaś 60. Wyniki te również nie zostały uwzględnione. Dodatkowo ujęcie tabelaryczne jest bardziej czytelne niż informacja zawarta w formie narracji odautorskiej.

Zastrzeżenia budzi również ocena poszczególnych szkół w przypadku podobnych tzw. ujemnych punktów „efektów nauczania” w różnych grupach. Najgorzej pod tym względem wypadły szkoły w grupie 2 oraz część grupy 3, a zwłaszcza XVII LO.

Niespójne z tłumaczeniem Gazety dotyczącym wybranych najbardziej popularnych przedmiotów jest uwzględnianie w rankingu szkół z kilku, kilkunastoma zdającymi. Skoro – co podkreślamy – słusznie uwzględnia się szkoły z taką liczbą zdających, to tym bardziej zdumiewa nieuwzględnienie w przypadku innych szkół przedmiotów, które wybrała podobna lub większa, niekiedy wielokrotnie większa liczba zdających.

Nie we wszystkich szkołach dwujęzycznych test kompetencji językowych wpływa na ogólną punktację z naboru. Egzamin polega tylko na zaliczeniu, a przyjęcie do klasy odbywa się na podstawie ogólnych zasad naboru. Tak więc test wstępny nie zawyżyłby „wyniku na wejściu” VII LO oraz XVI LO.

Zdumienie również wywołuje zamieszczenie różnych danych dotyczących liczby zdających z tej samej szkoły.

Według naszych informacji nikt z Gazety nie zwrócił się do OKE w Poznaniu z prośbą o udostępnienie wyników egzaminów maturalnych z 2008 r.

Konkluzje generalne:

Tak przedstawiony ranking poznańskich liceów, w tym zwłaszcza „wyniki” matury oraz tzw. „efektywność nauczania”, nie oddają prawdziwego obrazu szkół – promują jedne kosztem innych. Wyrażamy przekonanie, że jest to efekt niezamierzony. Niemniej dobry wizerunek wielu szkół został co najmniej nadszarpnięty, co ma szczególne znaczenie w kontekście rozpoczętego właśnie naboru do szkół ponadgimnazjalnych. W naszym przekonaniu rzetelne i całościowe ukazanie wyników matur 2008 r. i rankingu liceów, wymaga zamieszczenia w dodatku poznańskim powtórnego rankingu uwzględniającego wyniki wszystkich egzaminów maturalnych, wraz z tabelami z wynikami nieuwzględnionych wcześniej przedmiotów i ponownego w związku z tym przeliczenia „efektywności nauczania” w terminie do 7 dni od otrzymania niniejszej odpowiedzi ze względu na trwającą rekrutację.

dyrektorzy szkół:

Agata Ficerman – IV LO

Andrzej Karaś – XVI LO

Marek Kordus – XVII LO

Katarzyna Kordus-Kaźmierczak - III LO

Paweł Kozłowski –VII LO

Karol Lehmann – XI LO

Grzegorz Liczbański – XV LO

Barbara Płotkowiak - V LO

Krystyna Rachwalik – IX LO

Karol Seifert – VI LO

Jadwiga Walkowiak – VIII LO

Do wiadomości:

Pan

Ryszard Grobelny – Prezydent Miasta Poznania,

Pani

Zofia Hryhorowicz – Dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu

Pan

Maciej Frankiewicz –Zastępca Prezydenta Miasta Poznania,

Pani

Elżbieta Walkowiak - p.o. Wielkopolskiego Kuratora Oświaty,

Panie i Panowie

Radni Komisji Oświaty i Wychowania,

Pan

Andrzej B. Tomczak – Dyrektor Wydziału Oświaty UMP.